

Conceptverslag Standaardisatieraad

Datum: Donderdag 8 december, 9:00 – 11:00 uur

Locatie: MS Teams (online)

Aanwezig: Marc Mittelmeijer (voorzitter), Peter Boersema (KBb-e), Fons Dingelstad (OCW), Bert-Jan Geveke (DUO), Ernst-Jan Heuseveldt (VDOD), Hans Louwhoff (SURF), Marianne Mulder (Kennisset), Henk Nijstad (voorzitter Architectuurraad), Pieter Ruempol (MEVW), Martijn Timmer (MBO Digitaal)

Afwezig: -

1. Opening

- De voorzitter opent de vergadering. Martijn Timmer sluit 15 minuten later aan vanwege een andere afspraak. De voorzitter de agenda vast en verwelkomt gastspreker Robin van Rootseler voor het eerste agendapunt.

2. VO-resultaatuitwisseling

Gastspreker: Robin van Rootseler (MEVW) en Theresa Song Loong (procesbegeleider Kennisset)

- Robin van Rootseler geeft een toelichting op het proces, de scoping van de nieuwe standaard, waarvoor het een oplossing is en hoe het werkt. Het probleem dat wordt opgelost met deze standaard is het automatisch overzetten van gegevens (cijfers, voldoende/goed) uit een methode of toetsapplicatie naar een resultaatverwerkend systeem. Met een druk op de knop zijn de gegevens overgezet. Betrokken partijen waren diverse uitgevers, distributeurs, LMS en LAS systemen en Stichting SEM. De standaard is ontwikkeld o.b.v. de AMIGO aanpak.
- Ten aanzien van de implementatie van deze standaard ligt het werk vooral bij de resultaatverwerkers. Magister en Topicus waren beide vertegenwoordigd in de werkgroep. Er is goede hoop dat zij dit oppakken.
- Hans Louwhoff vraagt wat de afhankelijkheden zijn met het mbo en ho. Wat betekent dit op ROSA niveau en moeten we toewerken naar één standaard voor het vo, mbo en ho?
- Henk Nijstad licht toe dat in het ho de OOAPI als vergelijkbare stack wordt gebruikt voor deze standaard. Deze staat naast de po/vo stack en is in lijn met elkaar. Binnen de Architectuurraad zien we dat er twee stacks naast elkaar ontstaan. De OOAPI (in ho) en de mbo resultaatuitwisseling staan op de agenda van de volgende vergadering van de Architectuurraad.
- De voorzitter vraagt of het beheer van de OOAPI ook bij Edustandaard ligt. Henk licht toe dat het beheer ervan wel bij Edustandaard ligt, maar dat de governance en roadmap van de standaard bij de betrokkenen zelf ligt. Henk geeft aan dat de relatie tussen beide stacks wordt teruggekoppeld aan de Standaardisatieraad na bespreking in de Architectuurraad. Theresa Song Loong vult aan dat ook vanuit Edu-K en Edu-V de wens is om dit door Edustandaard te onderzoeken.
- Fons Dingelstad vraagt of Cito is betrokken bij dit proces mede gezien het nationaal cohortonderzoek (NCO) waarbij gegevens uit leerlingvolgsystemen en toetsresultaten worden aangeleverd aan het CBS. Henk geeft aan dat dit onderwerp eerder is geagendeerd in de Architectuurraad en dat Cito daarin goed is vertegenwoordigd. Zij zouden dus op de hoogte moeten zijn van implicaties voor de gegevensuitwisseling met het CBS.
- Ernst-Jan Heuseveldt vult aan dat er afspraken zijn met LAS/LVS leveranciers om bepaalde datasets op te leveren en verwacht dat gegevens te correleren zijn aan bepaalde methoden. Hier zijn afspraken over gemaakt met uitgevers.
- Peter geeft aan blij te zijn dat deze specifieke standaard er eindelijk is.

- De voorzitter concludeert dat de Standaardisatieraad akkoord gaat met de in beheername van de standaard en bedankt de betrokkenen voor hun inzet.

Besluit: De Standaardisatieraad neemt de nieuwe afspraak Summatieve toetsresultaten vo 1.0 in beheer.

Actie: Henk Nijstad vraagt bij de vertegenwoordiger van Cito binnen de Architectuurraad na of er t.a.v. het Nationaal cohortonderzoek geen conflicten ontstaan.

3. Mededelingen

Terugkoppeling Informatiekamer

- Fons geeft een terugkoppeling vanuit de Informatiekamer van 16 november 2022 waarin het advies vanuit de Standaardisatieraad ten aanzien van de groeifondsprojecten op de agenda stond. De problematiek is goed besproken en alle partijen waren overtuigd van het belang om samen op te trekken. In de discussie bleek dat er behoefte is aan meer toelichting en duiding van de inhoud omdat het een technisch verhaal is. Er zijn twee vervolgacties afgesproken. Fons gaat met SURF, Kennisnet en OCW bekijken hoe dit vraagstuk op te pakken. Deze afspraak staat in januari gepland. Daarnaast is in de agendacommissie afgesproken om met de mensen van de groeifondsprojecten bij elkaar te zitten om via de inhoud van de projecten hetzelfde vraagstuk te bekijken. Het is de bedoeling om in de volgende Informatiekamer op 8 maart 2023 de voortgang te bespreken. De notitie is dus positief ontvangen maar er is onzekerheid over wat de inhoud precies betekent in de praktijk.
- Fons vult aan dat zijdelings ook is gesproken over de vertegenwoordiging in de Standaardisatieraad en of de sectoren zelf ook vertegenwoordigd moeten zijn of dat SURF namens het ho voldoende is. Dit gesprek wordt vervolgd.
- Hans reageert contact te hebben gehad met Rens Buchwaldt (lid RvB WUR en ledenraad SURF) en Reinout van Brakel (adjunct-directeur UNL) en de lijn bestendigd dat SURF het ho vertegenwoordigt binnen de Standaardisatieraad. Hans zal deze lijn ook bestendigen met Luc Verburgh (bestuurslid VH).
- De voorzitter geeft aan dat hij in gesprek is met de PO-Raad en de VO-raad over hun vertegenwoordiging in de Standaardisatieraad. Ze staan welwillend tegenover deelname, maar hebben nog geen definitief antwoord vanwege de discussie die loopt in de Informatiekamer. Marianne Mulder geeft aan dat de discussie in het ho wel anders is dan in het po en vo en hoopt dat de PO-Raad en VO-raad snel met een opvolger komen.
- Martijn Timmer vraagt of Kennisnet de vertegenwoordiger van het po en vo zou willen zijn vergelijkbaar met SURF voor het ho. Marianne geeft aan dat dit een formeel mandaat vanuit het po en vo kan zijn, maar dat SURF een coöperatie is en qua governance dus anders is. De rol is voor Kennisnet dus minder natuurlijk dan bij SURF voor het ho.
- De voorzitter concludeert dat dit een agendapunt is voor de volgende vergadering.

Actie: In de volgende vergadering zal de bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit publieke en private partijen worden geagendeerd.

Vaststellen verslag

- Het verslag van 8-9-2022 wordt zonder wijzigingen of opmerkingen vastgesteld.
- Het verslag van 27-10-2022 wordt zonder wijzigingen of opmerkingen vastgesteld

Actiepunten voor de volgende vergadering

1	Henk Nijstad vraagt bij de vertegenwoordiger van Cito binnen de Architectuurraad na of er t.a.v. het Nationaal cohortonderzoek geen conflicten ontstaan.	Open
2	Agenderen van de bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit publieke en private partijen in de Standaardisatieraad.	Open
3	Bureau Edustandaard werkt een voorstel uit voor een passende werkwijze incl instrumenten richting de groeifondstrajecten. Beweeg mee met wat nodig is, maar vasthouden dat we dezelfde taal spreken binnen en tussen de sectoren. Uitgangspunt voor het gesprek zijn de ROSA en de doelarchitecturen (HOSA en MOSA), juist om de verschillende projecten te ondersteunen bij het bereiken wat ze beogen.	Open
4	Op advies van de Standaardisatieraad zullen de nieuwe werkgroepen vanuit de ROSA revisie enkele agendaleden aanwijzen en vooraf informeren op specifieke onderwerpen zodat zij proactief kunnen reageren.	Open
5	De Architectuurraad gaat aan de slag met een normenset /normenkader voor de beoordeling binnen het QA-team.	Open
6	De presentatie over GABI wordt gedeeld met de leden van de Standaardisatieraad.	Gedaan

4. Update Edustandaard

- Henk geeft een update vanuit Bureau Edustandaard. Het SEM ecosysteem is in de Architectuurraad besproken aan de hand van een ROSA-scan. Edustandaard heeft ook een positie gekregen in de Architectenboard van Edu-V. Remco de Boer zit daar namens Edustandaard aan tafel. De nadere invulling moet zich uit verder uitkristalliseren. Daarnaast is het advies vanuit de Standaardisatieraad aan de Informatiekamer over de positionering van Edustandaard t.o.v. de groeifondstrajecten besproken in de Architectuurraad. Daar zijn zorgen geuit over de precieze betekenis van deze ontwikkeling. Bram Gakeer (OCW) heeft in de Architectuurraad een nadere toelichting gegeven. De Architectuurraad wil de Groeifondstrajecten helpen bij het creëren van samenhang en voorkomen dat er silo's ontstaan.
- Henk geeft aan dat aan de Standaardisatieraad wordt gevraagd om richtinggevende uitspraken te doen over de inrichting van Edustandaard zodat we de groeifondstrajecten en de keten maximaal kunnen helpen. Hiervoor willen we eerder aan tafel bij een project om te laten zien wat er al is aan standaarden en hoe ideeën zich tot elkaar verhouden zodat de ROSA-scan aan het einde van het proces minder belemmeringen oproept.
- Hans deelt de lijn van Henk. Hans vindt het belangrijk dat we over de groeifondstrajecten heen tot gezamenlijke standaarden komen in beheer van Edustandaard. In januari vindt n.a.v. de Informatiekamer een gesprek plaats tussen OCW, SURF en Kennisnet. Daarin zal worden gesproken over het operationaliseren van de gezamenlijke ambitie. Juist aan de voorkant moeten we investeren door architecten van Edustandaard te laten aansluiten met architecten van de groeifondstrajecten.
- De voorzitter vraagt hoe we naast deze verbindingsrol ervoor zorgen dat Edustandaard ook op de inhoud goed kan helpen. Hans reageert dat SURF bijvoorbeeld betrokken is bij het groeifondstraject Npuls. Deze handelt vanuit de doelarchitecturen HOSA en MOSA. Daarin is de inhoud in feite beschreven. De ROSA beschrijft de architectuur van vandaag de dag voor wat betreft de uitwisselingen in de ketenprocessen. Hoe zorgen we ervoor dat de ROSA meebeweegt met de toekomstgerichte doelarchitecturen HOSA en MOSA? Daar moeten we in een architectenboard aan de voorkant het gesprek over voeren zodat aanpassingen vanuit

onze ambities in de HOSA aansluiten op de ROSA en waar nodig nieuwe standaarden worden ontwikkeld omdat deze er nog niet zijn.

- Fons vult aan dat de groeifondscommissie die de projecten heeft toegekend, zich zorgen maakt over de samenhang tussen de projecten. Zij willen niet dat er meerdere architectuurwerelden naast elkaar ontstaan. Daarom is ieder project aanspreekbaar op het realiseren van samenhang en hoeven we hen niet te overtuigen dat dit nodig is. Een breed samengestelde board van architecten gaat helpen.
- Marianne vult aan dat vorige week de kick-off was van de architectenboard van Edu-V. We moeten bezien welke positie aan het gremium en diens adviezen wordt gegeven binnen de governance van het project en wat we hiervan kunnen leren voor de andere groeifondstrajecten.
- De voorzitter concludeert dat de Standaardisatieraad als advies meegeeft om een voorstel uit te werken voor een passende werkwijze inclusief instrumenten. Beweeg mee met wat nodig is, maar vasthouden dat we dezelfde taal spreken binnen en tussen de sectoren. Uitgangspunt voor het gesprek zijn de ROSA en de doelarchitecturen (HOSA en MOSA), juist om de verschillende projecten te ondersteunen bij het bereiken wat ze beogen.
- Henk gaat verder met zijn update en geeft aan dat er twee nieuwe versies zijn van Distributie & Toegang en de OSO gegevensset ter kennisname. Hier zijn geen opmerkingen op.
- Daarnaast is er een nieuwe versie van de FDE-set 1.2 langs de Architectuurraad geweest. De Standaardisatieraad wordt gevraagd op basis van de oplegnotitie van Bureau Edustandaard een (positief) besluit te nemen over de in beheer name van de FDE-set voor VO -versie 1.2. De Standaardisatieraad gaat hiermee akkoord en neemt de nieuwe versie van de FDE-set versie 1.2 in beheer.

Besluit: De Standaardisatieraad neemt de nieuwe versie van de FDE-set versie 1.2 in beheer.

Actie: De standaardisatieraad geeft als advies aan bureau Edustandaard mee om een voorstel uit te werken voor een passende werkwijze incl instrumenten richting de Groeifondstrajecten. Beweeg mee met wat nodig is, maar vasthouden dat we dezelfde taal spreken binnen en tussen de sectoren. Uitgangspunt voor het gesprek zijn de ROSA en de doelarchitecturen (HOSA en MOSA), juist om de verschillende projecten te ondersteunen bij het bereiken wat ze beogen.

5. ROSA revisie

Gast spreker: Brian Dommissie (projectleider ROSA revisie)

- Brian Dommissie geeft een korte toelichting op bijgevoegde notitie. De Architectuurraad is tevreden over het resultaat. Aan de Standaardisatieraad wordt - als opdrachtgever van dit project – gevraagd om definitieve goedkeuring. Hierna gaan we het resultaat breder communiceren naar de doelgroepen toe. In de komende maanden worden losse eindjes opgepakt. Daarnaast ongoing werk, waaronder het begrippenmodel. Daarvoor hebben we een aantal gremia voor het beoordelen van de kwaliteit, uitvoering en beheer. In de notitie staat welke personen hierin zijn betrokken. We kunnen het project hierbij afsluiten en tegelijk door met het beheer en doorontwikkelen van de ROSA.
- Er zijn geen opmerkingen en de Standaardisatieraad geeft formeel decharge aan de projectorganisatie van revisie ROSA, met dank voor alle inzet.
- Ten aanzien van het beheer vraagt Hans hoe de nieuwe werkgroepen zich verhouden tot de Architectuurraad en richting de groeifondstrajecten zoals de Standaardisatieraad eerder over sprak in het vorige agendapunt. Henk reageert dat er een architect vanuit het hoger onderwijs wordt toegevoegd aan het ROSA beheerteam. Hiermee zijn alle sectoren vertegenwoordigd. Ten aanzien van het QA-team en de werkgroep Samenhang zitten daar de HORA, MORA, HOSA en MOSA in vertegenwoordigd. We noemen dit het kwaliteitsmotorblok omdat de verschillende architecturen zijn vertegenwoordigd. Brian vult aan dat vragen en wensen voor opname in de ROSA, ter ondersteuning van bijvoorbeeld de groeifondstrajecten, van buitenaf

komen. Deze moeten we een plaats geven in de ROSA of op een andere manier mee omgaan.

- De voorzitter ziet ten aanzien van de werkgroepen twee rollen. De eerste is het beheer van de ROSA en de tweede is het aanpassen van de ROSA o.b.v. vraagstukken die worden geïdentificeerd door een ROSA-scan. Dit zijn twee verschillende fasen.
- Peter vraagt naar de samenstelling van de werkgroepen en merkt op dat hij alleen namen vanuit publieke organisaties bij de werkgroepen in de notitie ziet staan. Is dit geen gemiste kans? Henk geeft aan dat dit nadrukkelijk in de Architectuurraad is besproken. De werkgroepen staan open voor anderen. Er zijn al toparchitecten vanuit private organisaties aangeschoven. In de Architectuurraad wordt de roadmap en backlog bepaald en daar zitten alle organisaties aan tafel.
- Fons merkt op dat open deelname aan werkgroepen alleen werkt als je vooraf weet wat er speelt. De voorzitter doet de suggestie dat de werkgroepen werken met een binnen- en buitenkring van publiek-private personen (agendaleden) die vooraf geïnformeerd worden zodat zij proactief kunnen reageren op documenten. Henk en Brian zullen deze suggestie oppakken.
- Peter vraagt t.a.v. het QA-team of duidelijk is met welke meetlat dit team aan het werk gaat. Brian geeft aan dat de personen binnen het QA-team betrokken zijn bij de verschillende referentie- en doelarchitecturen. Zij bekijken en beoordelen hoe veranderingen en producten zich verhouden tot deze referentiearchitecturen. Daarnaast is er vertegenwoordiging vanuit DUO en OCW. Zij nemen allen hun achtergrond en inhoudelijke kennis mee. Peter geeft aan het fijn te vinden als de normenset / normenkader voor beoordeling vooraf bekend is. Henk reageert dat over de scope van het QA-team en de criteria waarlangs beslissingen worden genomen binnen de Architectuurraad is gesproken en dat we hier nog een slag in moeten maken.
- De voorzitter concludeert dat de Standaardisatieraad instemt met de samenstelling van de diverse gremia en adviezen heeft meegegeven aan de Architectuurraad en werkgroepen. De Standaardisatieraad verleent officieel decharge aan het project.

Besluit: De Standaardisatieraad verleent officieel decharge aan de projectorganisatie.

Besluit: De Standaardisatieraad stemt in met de samenstelling van de diverse gremia.

Actie: Op advies van de Standaardisatieraad zullen de nieuwe werkgroepen enkele agendaleden aanwijzen en vooraf informeren op specifieke onderwerpen zodat zij proactief kunnen reageren.

Actie: De Architectuurraad gaat aan de slag met een normenset / normenkader voor de beoordeling binnen het QA-team.

6. Platform onderwijsgegevens, BI & Analytics (DUO) en ketenarchitectuur

Gast sprekers: Meint de Vries (projectmanager DUO) en Jan-Willem van Veen (domeinarchitect DUO)

- Meint de Vries en Jan-Willem van Veen sluiten aan en geven samen met Bert-Jan Geveke een presentatie over de ontwikkeling van het platform GABI: Gegevens, Analytics & BI. Bert-Jan geeft aan dat deze opdracht is begonnen vanuit kaderstelling DUO transitieplan tussen DUO en OCW. Speerpunt van de nieuwe koers binnen DUO was om meer te doen met data. Data gebruiken voor onderzoeksdoeleinden is een belangrijk thema voor de Standaardisatieraad. In de presentatie wordt verteld welke componenten DUO ziet en hoe (by design) ervoor te zorgen dat we op een veilige manier beschikking hebben over de data, waarbij onderzoekers de ruimte krijgen om de goede inzichten te produceren.
- DUO is voornemens om de omgeving waar je data in kunt verkrijgen niet bij DUO in te richten maar door een andere partij die de onderwijssector kan faciliteren. Mogelijk bij SURF cq Kennisnet.
- Er zijn drie grote componenten in het project:

- SANE (secure analysis environment); uniforme omgeving voor datapreparatie, analyse en visualisatie
- Enterprise data hub; voor ontkoppeling van data en validatie van gegevens (doelbinding & grondslag)
- MDP (metadata Publicatie); metadata voor het ontsluiten van data in de SANE omgeving. Ondersteunend aan het SANE component.
- Jan-Willem licht toe wat de verbinding is met de ROSA ketenarchitectuur. Binnen de gemeenschappelijke informatievoorziening zitten ketenvoorzieningen en afspraken. Een van deze voorzieningen zijn de bronhouders zoals RIO en ROD. Daarnaast zetten we een distributieplatform neer (enterprise data hub). Dit platform is voor en door de keten want er zijn ook gegevens op andere plekken nodig. Hier zullen afspraken over moeten worden gemaakt. Het voordeel is dat je je eigen omgeving niet meer hoeft in te richten en de data blijft waar het veilig is. Ook moet de datavraag direct beantwoord worden. Dit kan bijvoorbeeld door het aanbieden in de vorm van gesynthetiseerde data. Dit is data op persoonsniveau zonder dat is te traceren van wie of wat de data is. Met deze drie componenten zien we een ketenvoorziening ontstaan.
- Hans vraagt over wiens data het precies gaat en over wiens data informatiebehoefte het gaat. Vragen ter ondersteuning van beleid en onderzoek of vragen van instellingen over de sector?
- Jan-Willem legt uit dat middels use cases hiermee aan de slag wordt gegaan. Een voorbeeld zijn de schoolgidsen om hier m.b.v. dashboards snellere analyses op te doen. Het gaat over alle data binnen DUO. Het gaat niet over data van onderwijsinstellingen, het eigenaarschap ligt daar. Bij het leveren van gesynthetiseerde data zou dit wel kunnen binnen de keten. Vooralsnog binnen DUO maar met als doel een ketenvoorziening te leveren.
- De wijze waarop wordt aangesloten op standaarden gaat via het metadataplatform; daar komen de standaarden in terug zoals gestandaardiseerde begrippen (vb KOS). Gebruik van standaarden in die voorzieningen is een belangrijke trigger voor use cases zodat afname van data op gestandaardiseerde manier kan plaatsvinden. De interfaces zijn allemaal gestandaardiseerd.
- Snelheid van data en actuele data is het doel. Ook voor onderzoek van belang om over actuele data (real-time) te beschikken. Er wordt een proces opgezet met dpa's en dataplannen om te borgen dat je straks direct de juiste data krijgt zonder discussie over of het mag.
- Peter merkt op dat in werkgroepen binnen Edustandaard en Edu-V behoefte is aan een persistente databron voor vocabulaires. Een goede databron wordt gemist. Peter ziet mogelijkheden en hoopt dat prioriteit wordt aangebracht in deze ontwikkeling.
- Jan-Willem geeft aan dat er nu vaak thesauri worden opgesteld voor elk domein om begrippen helder te maken en uitleg voor altijd te bewaren. We willen met dit project de data op één plek bij elkaar brengen en gecombineerd ter beschikbaar stellen.
- Marianne vraagt naar de scoping van het afnemersplatform. De PO-Raad en VO-raad maken gebruik van data voor hun Vensters propositie. Ze hebben een eigen datawarehouse in oprichting om te benchmarken. In hoeverre ontstaat er overlap met dat wat de raden zelf ook al doen?
- Jan-Willem geeft aan dat er een datawarehouse wordt neergezet met data van DUO. Je zou ook rechtstreeks een dashboard op kunnen maken met DUO als bron van data. We willen werken naar één bron en één voorziening voor metadata. De verwachting is dat dit binnen 5 tot 10 jaar gereed is.
- Bert-Jan doet een oproep aan andere bronhouders om metadata op gestandaardiseerde wijze te ontsluiten zodat andere partijen hier gebruik van kunnen maken. DUO is van plan niet zelf een omgeving te realiseren maar dit over te laten aan een partij die deze functionaliteiten kan aanbieden aan DUO en aan de onderwijssector. Dit geeft in potentie een breder gebruik.
- Martijn vraagt of dit onderwerp ook in de Datakamer van de Informatiekamer wordt gepresenteerd. Bert-Jan bevestigt dit.
- De voorzitter bedankt Jan-Willem en Meint voor de presentatie.

Actie: De presentatie wordt gedeeld met de leden van de Standaardisatieraad.

7. Afsluiting

De voorzitter sluit de vergadering.